

zaaknummer 2012T906(2)

30 september 2014

De **Klachtencommissie** seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen.

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden medio [jaartal] lid van de Orde van de Nederlandse
Jezuiten.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 18 maart 2014. Op 22 mei 2014 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van de heer [naam], aangeklaagde.

Op 26 augustus 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd vergezeld door een vriend, de heer [naam], en bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bomers, voornoemd.

Aangeklaagde is eveneens verschenen en werd vergezeld door zijn echtgenote, mevrouw [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager woonde met zijn ouders en vier zussen in [plaats]. In [plaats] was geen katholieke middelbare school. Op aandringen van de [paters], die de plaatselijke parochie in [plaats] onder hun beheer hadden, werd het [college] in [plaats], van de Orde der Jezuiten, benaderd. Klager werd toegelaten op het [college] als interne leerling. Klager heeft van [jaartal tot jaartal] op het [college] gezeten. Hij volgde daar de HBS-B.

Klager was klein en jong voor zijn leeftijd. Hij mocht slechts één keer in de zes weken naar huis. Klager was niet erg weerbaar en voelde zich alleen en verlaten op het internaat.

Klager sliep op een slaapzaal met ongeveer tachtig jongens. Ieder sliep in een eigen chambrette. Aangeklaagde had een eigen slaapkamer op deze slaapzaal.

Enkele weken na zijn aankomst op het internaat werd klager door aangeklaagde 's nachts wakker gemaakt en uit zijn bed gehaald. Aangeklaagde nam klager mee naar zijn slaapkamer en gaf hem daar iets lekkers. Klager moest bij aangeklaagde op bed gaan zitten. Aangeklaagde praatte ondertussen met hem over ditjes en datjes en aaide aangeklaagde over zijn bol. Daarna begon hij klager te knuffelen en over zijn rug te strelen en over zijn billen te wrijven. Dit gebeurde heel rustig en in een gemoedelijke sfeer. Hierdoor realiseerde klager zich niet dat er iets gebeurde dat niet acceptabel was.

Na de eerste keer werd klager gedurende het eerste jaar zo'n twee à drie keer per week door aangeklaagde uit bed gehaald en meegenomen naar zijn slaapkamer voor iets lekkers, waarbij aangeklaagde klager streelde en betastte. Na verloop van tijd betastte aangeklaagde klager over het hele lichaam. Het betasten richtte zich niet nadrukkelijk op de penis van klager, wel betastte aangeklaagde steevast de billen van klager. Het strelen vond steeds plaats in een gemoedelijke sfeer en duurde een half uur tot een uur. Klager heeft zijn pyjama nooit uit hoeven doen.

Omdat aangeklaagde zo vriendelijk was tegen klager en hem zoveel persoonlijke aandacht gaf, voelde klager zich geborgen bij aangeklaagde op het internaat waar hij zich verder zonder familie maar moest zien staande te houden. Aan het einde van het eerste jaar vertelde aangeklaagde klager dat hij de volgende dag naar [land] werd gestuurd door de Orde en dat zij elkaar niet meer zouden zien. Bij die gelegenheid gaf aangeklaagde klager een boek en een schilderijtje. Op dat moment vond klager het jammer dat aangeklaagde wegging.

2.2 Pas veel later kwam bij klager het besef dat het gedrag van aangeklaagde niet normaal was. Klager begon het gebeuren anders te zien nadat hij door een andere Jezuïet seksueel was misbruikt. Klager voelt achteraf dat hij seksueel is misbruikt door klager. Klager is van mening dat aangeklaagde dit niet had mogen doen. Klager stelt dat er ongetwijfeld instructies waren die dergelijk gedrag niet zouden tolereren. Als volwassene had aangeklaagde dit niet mogen doen. Klager bevond zich in een positie waarin hij zich niet tegen aangeklaagde kon, en op dat moment wilde, verzetten.

Klager heeft eind jaren tachtig geprobeerd contact op te nemen met aangeklaagde, omdat hij wilde weten wat destijds zijn intenties waren. Klager nam hiertoe contact op met de Jezuïeten. Het bleek dat aangeklaagde geen Jezuïet meer was en dat de Orde geen brief van klager wilde doorsturen.

Het seksueel misbruik door aangeklaagde en later door een andere pater heeft het leven van klager verwoest. Alles wat met seksualiteit te maken heeft, heeft voor klager een zware lading gekregen. Klager twijfelt tot op de dag van vandaag of hij homoseksueel is.

Klager is in 1980 getrouwd en heeft drie kinderen gekregen. Na verschillende therapieën gevolgd te hebben bij een seksuoloog en een relatietherapeut, is klager in [jaartal] door zijn echtgenote het huis uit gezet. Sindsdien wonen klager en zijn echtgenote niet meer samen.

Het seksueel misbruik heeft het leven van klager tot een hel gemaakt. Het heeft zijn sociale leven en zijn loopbaan beïnvloed. Klager had jarenlang geen enkel vertrouwen in andere mensen. Hij heeft de mensen om hem heen altijd op een veilige afstand gehouden uit zelfbescherming.

Klager heeft zich op zijn studie en werk gestort om te voorkomen dat hij in zijn vrije tijd te dicht bij mensen zou komen te staan.

Klager is in 2013 gestart met therapie in verband met zijn verleden. Aan het begin van de therapie ging het steeds slechter met klager, nu ziet hij af en toe licht aan de horizon.

Na het lezen van het verweerschrift heeft klager geen behoefte meer aan gesprek met aangeklaagde. Klager voelt zich neergezet als een leugenaar.

2.3. Klager verzoekt de Klachtencommissie om aan de Orde van de Jezuïeten te adviseren het misbruik zoals door klager omschreven schriftelijk te erkennen en spijt te betuigen en excuses te maken voor het klager aangedane leed.

3. Het verweer (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is geschokt door hetgeen hem wordt verweten. Aangeklaagde stelt dat de beschuldigingen het ergste zijn wat hem als pastor is overkomen. Hij heeft het nog steeds niet verwerkt.

In het schooljaar [jaartal] was aangeklaagde samen met pater [naam] surveillant van een groep jongens, waaronder klager. Aangeklaagde moest samen met voornoemde pater toezicht houden tijdens de recreatie op de kleine cour en een luisterend oor zijn voor de jongens. Ook was aangeklaagde surveillant op de slaapzaal van deze jongens, samen met voornoemde pater. Aangeklaagde wenste 's avonds alle jongens voor het slapen gaan 'welterusten' en soms was er tijd voor een kort gesprekje. Daar zowel klager als aangeklaagde uit [provincie] kwamen, was dit een aanknopingspunt voor gesprekjes waarbij aangeklaagde klager geborgenheid en houvast probeerde te geven. Ook verwende aangeklaagde klager wel eens met iets lekkers. Dit deed hij ook bij de andere jongens.

De reis naar [land] waarover klager spreekt, maakte aangeklaagde voorafgaand aan zijn theologiestudie. Deze studie ving aan in september [jaartal] in [plaats]. Het was een grote wens van klager om naar [land] te gaan. Aangeklaagde is dus niet weggestuurd door de Orde zoals klager stelt, maar conform zijn wens mocht hij een oriëntatiereis maken.

Aangeklaagde erkent dat hij tijdens gesprekken met klager hem soms heeft aangeraakt. Deze aanrakingen bestonden uit een aai over de bol, een arm om zijn schouder, strijken over de rug. Dit gebeurde altijd over de kleding en bij wijze van troost als klager zich verdrietig of alleen voelde. Aangeklaagde was gewend om zo met kinderen om te gaan. Aangeklaagde ontkent dat hij ook de billen van klager heeft aangeraakt.

Aangeklaagde had geen enkele bijbedoeling bij zijn handelen. Het spijt hem oprecht te moeten lezen dat dit klager al 50 jaar ondragelijke pijn heeft bezorgd. Hij wil klager daarvoor zijn oprechte excuses aanbieden.

Aangeklaagde acht niet uitgesloten dat klager pas na het seksueel misbruik door een medepater, het handelen van aangeklaagde is gaan interpreteren als seksueel misbruik. Aangeklaagde meent dat hij zich op geen enkele manier schuldig hoeft te voelen over zijn gedrag.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de feiten zoals klager die beschrijft, moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Aangeklaagde erkent dat hij tijdens gesprekken met klager hem soms heeft aangeraakt. Deze aanrakingen bestonden uit een aai over de bol, een arm over de schouder en strijken over de rug. Zo ging hij ook met de andere kinderen om. Aangeklaagde ontkent dat hij daarbij onder de kleren (de pyjama) kwam en/of ook de billen van klager heeft aangeraakt.

Voor een gegrondverklaring van een klacht is een vereiste dat er blijkt van feiten en/of omstandigheden die het gestelde voor een objectieve buitenstaander aannemelijk maken.

Gezien de nadrukkelijke en pertinente ontkenning van aangeklaagde en gezien het feit dat in de thans voorliggende zaak geen objectieve feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen die de verklaring van klager ondersteunen, heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende aannemelijk zijn geworden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard, waarmee overigens ook niet gezegd wil zijn dat hetgeen klager stelt niet waar is.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Orde van de Nederlandse Jezuïeten de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 30 september 2014 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs o.praem. en drs. N.A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.